

T. B. M. M.

(S. Sayısı : 418)

**İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatanî Hizmet Ter-
tibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanunda Deği-
şiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe
Komisyonu Raporu (1/700)**

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

6.4.1990

Sayı : K. K. Gn. Md. 07/101-17/01886

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye ve Gümrük Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 22.3.1990 tarihinde kararlaştırılan "İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatanî Hizmet Ter-
tibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
Tasarısı" ile gerekçesi ekte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Yıldırım Akbulut

Başbakan

GENEL GEREKÇE

İstiklal Madalyası sahiplerine 1005 sayılı Kanun esaslarına göre 1989 yılı itibariyle verilen aylık 82 600 TL'dir. Bu aylığın bu günün şartlarına göre çok az olduğu ortadadır. Nitekim, İstiklal Madalyası sahipleri, verilen aylığın geçimlerini sağlamaktan uzak olduğu ve günün şart-
larına uygun bir seviyeye getirilmesi yolunda müracaatlarda bulunmaktadır. Şu anda yaşla-
rı 80'in üstünde olan ve sayıları 4 000 civarında bulunan çalışma güçlerini yitirmiş durumdaki
gazilerimizin çoğunluğunu varlıksız erler teşkil etmekte ve bunlar kendileri için öngörül-
müş bulunan bu maaşla geçimlerini sağlamada zorluk çekmektedirler.

Ayrıca, Kanununun 2 nci maddesinde belirtilen kimselerin Devlet Demiryolları ve Denizci-
lik Bankasının iç hatlar vasıtalarından yararlanmalarında, subaylarla bunların dışında kalan-
lar arasında, seyahat edilecek mevki bakımından fark gözetilmekte ve bu hüküm isabetli gö-
rülmemektedir.

Tasarı, ödenen aylığın bir miktar artırılarak gazilerimizin hayatlarını daha kolayca idame-
lerine yardımcı olmak, bu aylığı "Şeref Aylığı" kavramı ile mütenasip bir seviyeye çıkartmak
ve Devlet Demiryolları ile Denizcilik Bankasının iç hatlar vasıtalarından yararlanmada getiri-
len ayrıcalıkları kaldırmak amacıyla hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — Bu madde ile, Millî Mücadeleye iştirak eden ve bu sebeple kendilerine İstiklal Madalyası verilmiş bulunan Türk Vatandaşlarına hayatta buldukları sürece vatanî hizmet tertibinden “350 gösterge rakamının her yıl bütçe kanunu ile tespit edilen katsayı ile çarpılması sonucunda bulunan” miktarda ödenen maaş miktarı, mezkûr gösterge rakamının “700” şeklinde değiştirilmesi suretiyle artırılmaktadır.

Madde 2. — Bu madde ile, Devlet Demiryolları ve Denizcilik Bankasının iç hatları vasıtalarında seyahatte Kanun kapsamındaki subaylarla bunların dışındakiler arasında gözetilen fark kaldırılmaktadır.

Madde 3. — Bu madde ile, bu Kanunun, yayımını izleyen aybaşından geçerli olmak üzere yürürlüğe gireceği öngörülmektedir.

Madde 4. — Bu madde ile, bu Kanunun hükümlerinin Bakanlar Kurulunca yürütüleceği belirtilmektedir.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

Esas No. : 1/700

7.5.1990

Karar No. : 125

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye ve Gümrük Bakanlığınca hazırlanarak, Bakanlar Kurulunca 6.4.1990 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 10.4.1990 tarihinde Komisyonumuza havale edilen “İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatanî Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı” Komisyonumuzun 2.5.1990 tarihinde yaptığı 40 ıncı birleşimde, Hükümeti temsilen Maliye ve Gümrük Bakanı Başkanlığında, Millî Savunma Bakanlığı ve T.C. Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü temsilcilerinin de katılımıyla görüşülmüştür.

Bilindiği gibi, millî mücadeleye iştirak eden ve bu sebeple kendilerine İstiklal Madalyası verilmiş bulunan Türk Vatandaşlarına, hayatta buldukları sürece, vatanî hizmet tertibinden, 350 gösterge rakamının her yıl bütçe kanunu ile tespit edilen katsayı ile çarpılmasından bulunacak miktarda aylık bağlanmaktadır. Ayrıca, millî mücadele iştiraklerinden dolayı kendilerine İstiklal Madalyası verilmiş olan Türk Vatandaşları; 1950 yılında Türk Tugayının Kore’ye ayak bastığı Ekim ayında başlamak ve 1953 yılı Pan-Munjon Ateşkes Anlaşmasına kadar Kore’de fiilen savaşa katılmış olan Türk vatandaşları ile 1974 yılında Temmuz 1 inci ve Ağustos 2 nci Barış Harekatına Kıbrıs’ta fiilen görev olarak katılmış olan Türk Vatandaşları ve kendilerine refakat eden eşleri, Devlet Demiryolları ve Denizcilik Bankasının iç hatları vasıtalarında Subaylar I inci mevkide, diğerleri II nci mevkide ve belediye vasıtalarında ücretsiz seyahat edebilmektedirler.

Tasarı ile, millî mücadeleye iştirak eden ve bu sebeple kendilerine İstiklal Madalyası verilmiş bulunan Türk Vatandaşlarına, hayatta buldukları sürece, vatanî hizmet tertibinden bağlanan Şeref Aylığının, gazilerimizin ilerlemiş yaşlarında kendilerine yardımcı olmak ve bu aylığa "Şeref Aylığı" kavramı ile mütenasip bir seviyeye çıkartmak amacıyla, söz konusu aylığın hesaplanmasında 350 olarak uygulanan gösterge rakamı 700'e yükseltilmekte ve Devlet Demiryolları ile Denizcilik Bankasının iç hatlar vasıtalarından yararlanmada bu Kanun kapsamındaki subaylarla bunların dışındakiler arasında gözetilen fark kaldırılmaktadır.

Komisyonumuzda yapılan görüşmelerde; Tasarı yerinde olmakla birlikte, gösterge rakamının 350'den 700'e çıkarılmasının yeterli olmayacağı, sözü edilen gösterge rakamının 1 inci derecenin son kademesi düzeyinde tesbitinde büyük yarar olduğu, diğer taraftan İstiklal Madalyası verilmiş bulunan Türk vatandaşlarına, hayatta buldukları sürece bağlanan aylığın, ölümleri halinde, hayatta bulunan eşlerine intikal etmesinin, geride kalan eşin mağduriyetine sebebiyet vermemek bakımından gerekli olduğu dile getirilmiş ve tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1 inci maddesinde yer alan (700) gösterge rakamı, 1 inci derecenin 4 üncü kademesindeki devlet memurunun maaş göstergesi olan (1 500) rakamına yükseltilmiş ve madde bu değişiklikte,

2 nci maddesi; harp malulü Türk vatandaşlarını da madde kapsamına alacak şekilde yeniden düzenlenmiş ve bu şekliyle,

Yürürlük ve yürütmeye ilişkin 3 ve 4 üncü meddeleri ise aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurul'un onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkanvekili
Hazım Kutay
Ankara
Kâtip
Mehmet Seven
Bilecik
Mehmet Deliceoğlu
Adıyaman
Ömer Okan Çağlar
Aydın
Fenni İslimyeli
Balıkesir
Sait Ekinci
Burdur
Ünal Aktaya
Çorum
İsmail Şengün
Denizli
Abdulkadir Ateş
Gaziantep
Birgen Keleş
İzmir
Şevki Gögüsger
Kırşehir
Mahmut Öztürk
Niğde

Şakir Şeker
Sivas
Enis Tütüncü
Tekirdağ
(İmzada bulunamadı)

Sözcü
Reşit Ülker
İstanbul

Mehmet Ali Bilici
Adana
Nihat Türker
Afyon
Hilmi Ziya Postacı
Aydın
A. Şamil Kazokoğlu
Bolu
Ayhan Uysal
Çanakkale
Muzaffer Arıcı
Denizli
Mehmet Kahraman
Erzurum
Erol Güngör
İzmir
Mustafa Şahin
Kayseri
Mustafa Dinek
Konya
Birsel Sönmez
Niğde
(İmzada bulunamadı)
Zeki Çeliker
Siirt
Tevfik Ertüzün
Zonguldak

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatanî Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 24.2.1968 tarihli ve 1005 sayılı İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatanî Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanununun 9.11.1983 tarihli ve 2943 sayılı Kanunla değişik 1 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Millî mücadeleye iştirak eden ve bu sebeple kendilerine İstiklal Madalyası verilmiş bulunan Türk vatandaşlarına, hayatta buldukları sürece, vatanî hizmet tertibinden 700 gösterge rakamının her yıl bütçe kanunu ile tespit edilen katsayı ile çarpılmasından bulunacak miktarda aylık bağlanır.”

MADDE 2. — 1005 sayılı Kanununun 9.11.1983 tarihli ve 2943 sayılı Kanunla değişik 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 2. — Millî Mücadeleye iştiraklerinden dolayı kendilerine İstiklal Madalyası verilmiş olan Türk Vatandaşları ile 1950 yılında Türk Tugayının Kore’ye ayak bastığı Ekim ayında başlamak ve 1953 yılı Pan-Munjon Ateşkes Anlaşmasına kadar Kore’de fiilen savaşa katılmış olan Türk vatandaşları ile 1974 yılında Temmuz 1 inci ve Ağustos 2 nci Barış Harekâtına Kıbrıs’ta fiilen görev alarak katılmış olan Türk vatandaşları, kendilerine refakat eden eşleri, Devlet Demiryolları ve Denizcilik Bankasının iç hatları vasıtalarında birinci mevkide ve belediye vasıtalarında ücretsiz seyahat edebilirler”.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatanî Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanunla Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 24.2.1968 tarihli ve 1005 sayılı İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatanî Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanununun 9.11.1983 tarihli ve 2943 sayılı Kanunla değişik 1 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Millî mücadeleye iştirak eden ve bu sebeple kendilerine İstiklal Madalyası verilmiş bulunan Türk vatandaşlarına, hayatta buldukları sürece, vatanî hizmet tertibinden 1 500 gösterge rakamının her yıl bütçe kanunu ile tespit edilen katsayı ile çarpılmasından bulunacak miktarda aylık bağlanır.”

MADDE 2. — 1005 sayılı Kanununun 9.11.1983 tarihli ve 2943 sayılı Kanunla değişik 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 2. — Millî Mücadeleye iştiraklerinden dolayı kendilerine İstiklal Madalyası verilmiş olan Türk Vatandaşları; 1950 yılında Türk Tugayının Kore'ye ayak bastığı Ekim ayında başlamak ve 1953 yılı Pan-Munjon Ateşkes Anlaşmasına kadar Kore'de fiilen savaşa katılmış olan Türk vatandaşları; 1974 yılında Temmuz 1 inci ve Ağustos 2 nci Barış Harekâtına Kıbrıs'ta fiilen görev alarak katılmış olan Türk vatandaşları ile harp malulü Türk vatandaşları ve kendilerine refakat eden eşleri, Devlet Demiryolları ve Denizcilik Bankasının iç hatları vasıtalarında birinci mevkide ve belediye vasıtalarında ücretsiz seyahat edebilirler”.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 3. — Bu Kanun yayımını takip eden aybaşından itibaren yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

<i>Y. Akbulut</i>	
Başbakan	
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı V.
<i>M. Keçeciler</i>	<i>M. Yazar</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>H. Doğan</i>	<i>G. Taner</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>C. Çiçek</i>	<i>I. Çelebi</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>V. Dinçerler</i>	<i>M. Yazar</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>İ. Özarslan</i>	<i>E. Komukman</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>İ. Özdemir</i>	<i>M. Taşar</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>K. Akkaya</i>	<i>H. Örüç</i>
Adalet Bakanı	Millî Savunma Bakanı
<i>M. O. Sungurlu</i>	<i>İ. S. Giray</i>
İçişleri Bakanı	Dışişleri Bakanı
<i>A. Aksu</i>	<i>A. Bozer</i>
Maliye ve Gümrük Bakanı	Millî Eğitim Bakanı
<i>E. Pakdemirli</i>	<i>A. Akyol</i>
Bayındırlık ve İskân Bakanı	Sağlık Bakanı
<i>C. Altınkaya</i>	<i>H. Şıvgın</i>
Ulaştırma Bakanı	Tarım, Orman ve Köyîşleri Bakanı
<i>C. Tuncer</i>	<i>L. Kayalar</i>
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı	Sanayi ve Ticaret Bakanı
<i>İ. Aykut</i>	<i>Ş. Yürür</i>
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı	Kültür Bakanı
<i>F. Kurt</i>	<i>N. K. Zeybek</i>

Turizm Bakanı

İ. Aküzüm

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Tasarının 4 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

